

30.1.2015

MEDDELANDE TILL LEDAMÖTERNA

Ärende: Framställning 1128/2012, ingiven av L. A., armenisk/rysk medborgare, om påstådd diskriminering och om erkännande av hennes yrkeskvalifikationer

1. Sammanfattning av framställningen

Framställaren är av armeniskt/ryskt ursprung och är gift med en tysk/grekisk unionsmedborgare. Hon hävdar att hon har utsatts för hinder och diskriminering från de tyska myndigheternas sida, vilket gjort att hon endast med stora svårigheter har kunnat erhålla ett uppehållstillstånd i Tyskland, att hennes föräldrar inte beviljats visering för att kunna följa med henne och tillfälligt hjälpa henne med barnpassning, att hennes läkarexamen – som hon förvärvat i Lettland – inte erkänns i Tyskland och att hon har utsatts för mobbning på arbetsplatsen. Framställaren anser att hon borde ha fått ett uppehållstillstånd omgående eftersom hon har ett uppehållstillstånd i Grekland, där hon och hennes make bodde innan de flyttade till Tyskland, och eftersom hon är gift med en unionsmedborgare som har utnyttjat den fria rörligheten inom EU. Hon anser också att hennes yrkeskvalifikationer borde erkännas i Tyskland eftersom de erkändes i Grekland, där hon arbetade som läkare.

2. Tillåtlighet

Framställningen förklarades tillåtlig den 20 december 2012. Kommissionen har uppmanats att lämna upplysningar (artikel 216.6 i arbetsordningen).

3. Kommissionens svar, mottaget den 27 mars 2013

Framställaren, som är tredjelandsmedborgare och gift med en unionsmedborgare med dubbelt tyskt/grekiskt medborgarskap, klagar över de svårigheter hon stött på i samband med att hon begärt a) uppehållstillstånd i Tyskland,
b) uppehållstillstånd för sina föräldrar som är tredjelandsmedborgare i Tyskland, och

c) erkännande av hennes yrkeskvalifikationer i Tyskland.

Enligt framställaren har unionsmedborgaren och dennes familjemedlem bott i Grekland under obestämd tid.

Kommissionens synpunkter

Problem rörande framställarens uppehållstillstånd:

Enligt artikel 21 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska varje unionsmedborgare ha ”rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, om inte annat följer av de begränsningar och villkor som föreskrivs i fördragen och i bestämmelserna om genomförande av fördragen”.

I detta sammanhang fastställer direktiv 2004/38/EG villkoren för utövandet av den fria rörligheten och unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars vistelse inom medlemsstaternas territorium samt unionsmedborgarnas rättigheter.

Enligt artikel 7 i direktiv 2004/38/EG har en unionsmedborgare och dennes familjemedlemmar rätt att uppehålla sig på den mottagande medlemsstatens territorium under längre tid än tre månader om medborgaren är anställd eller egenföretagare, eller om unionsmedborgaren har tillräckliga tillgångar för att varken han/hon eller familjemedlemmarna blir en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem, samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten.

Enligt artikel 3 ska emellertid direktiv 2004/38/EG tillämpas endast på unionsmedborgare som reser till eller uppehåller sig i en annan medlemsstat än den de själva är medborgare i.

Enligt framställaren hävdar de tyska myndigheterna att hennes rättigheter måste bedömas utifrån den tyska lagstiftningen och utan hänsyn till unionslagstiftningen, på grund av att hennes make har tyskt medborgarskap utöver sitt grekiska medborgarskap.

Enligt Europeiska unionens domstols dom i mål T-370/90 ska emellertid

”en medborgare i en medlemsstat kunna avhållas från att lämna sitt ursprungsland för att utöva en verksamhet som anställd eller som egenföretagare på en annan medlemsstats territorium om inte hans maka och barn, när han återvänder till den medlemsstat där han är medborgare för att utöva en verksamhet som anställd eller som egenföretagare, också hade rätt till inresa och uppehåll i den staten på villkor som åtminstone motsvarar de villkor som de tillerkänns med stöd av gemenskapsrätten på territoriet i en annan medlemsstat.”

Han skulle enligt domstolen kunna avhållas från att göra detta om inte hans maka och barn också har rätt till inresa och uppehåll i den medlemsstat där han är medborgare, på villkor som åtminstone motsvarar de villkor som de tillerkänns med stöd av gemenskapsrätten på territoriet i en annan medlemsstat.

Detta innebär att de tyska myndigheterna åtminstone måste behandla framställarens make som en återvändande medborgare i enlighet med den praxis som fastställts av Europeiska unionens

domstol, och bevilja framställaren och hennes make samma rättigheter som unionslagstiftningen garanterar unionsmedborgaren och dennes make/maka då denne/denna utnyttjar den fria rörligheten.

Kommissionen är villig att ta kontakt med de tyska myndigheterna i denna fråga och skulle därför vilja be framställaren att ge den tillstånd att nämna hennes namn för de tyska myndigheterna.

Problem rörande framställarens föräldrars uppehållstillstånd:

I artikel 2 i direktiv 2004/38/EG definieras ”familjemedlemmar” till en unionsmedborgare vilka omfattas av de rättigheter som fastställs i direktivet. Enligt artikel 2 i direktiv 2004/38/EG är det endast ”underhållsberättigade släktingar i rakt uppstigande led” som ingår i denna definition av en unionsmedborgares familjemedlemmar.

Framställaren nämner inte att hon skulle ha begärt uppehållstillstånd för sina föräldrar på grund av att de är beroende av henne och hennes make. Därför omfattas inte utfärdandet av uppehållstillstånd för hennes föräldrar av direktiv 2004/38/EG utan faller inom den berörda medlemsstatens exklusiva behörighet.

Problem rörande erkännande av framställarens yrkeskvalifikation:

Att döma av de uppgifter som kommissionen har tillgång till verkar framställarens kvalifikationer i grundläggande medicin ha förvärvats i Lettland. Framställaren fick svårigheter när hon begärde att hennes yrkeskvalifikation skulle erkännas i Tyskland.

Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer är tillämpligt när en medlemsstats medborgare vill utöva ett reglerat yrke i en annan medlemsstat än den där de har förvärvat sina yrkeskvalifikationer. Direktivet gäller också tredjelandsmedborgare som är familjemedlem till en unionsmedborgare som utnyttjar den fria rörligheten inom Europeiska unionen i enlighet med direktiv 2004/38/EG.

Därför verkar de behöriga tyska myndigheterna behöva tillämpa direktiv 2005/36/EG när de beslutar om framställarens ansökan om erkännande av hennes grundexamen. Om hennes lettiska kvalifikationer uppfyller de harmoniserade minimikraven för utbildning som fastställs i artikel 24 i direktiv 2005/36/EG och om titeln tas upp i punkt 5.1.1 i bilaga V kan hennes kvalifikation eventuellt erkännas automatiskt. I annat fall gäller den så kallade generella ordningen där de tyska myndigheterna kan jämföra den utbildning som genomförts i Lettland med de tyska kraven. Skulle skillnaderna mellan de två utbildningarna vara väsentliga kan de tyska myndigheterna kräva att utbildningen kompletteras innan erkännandet beviljas.

Framställaren kan begära att få ytterligare information och stöd från den tyska kontaktpunkten, vars kontaktuppgifter hittas på följande webbplats:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/contact/index_en.htm).

Slutsats

Kommissionen skulle vilja be framställaren om tillåtelse att nämna hennes och hennes makes namn för de tyska myndigheterna för att kunna erhålla ytterligare information om utfärdandet av hennes uppehållstillstånd och hennes makes rättigheter som unionsmedborgare med dubbelt medborgarskap.

4. Kommissionens kompletterande svar, mottaget den 30 januari 2015

Framställaren behövde visum för att få resa in i Tyskland och beviljades inte ett uppehållkort i enlighet med direktiv 2004/38/EG utan ett treårigt uppehållstillstånd för tredjelandsmedborgare enligt den nationella lagstiftningen, vilket bekräftades av en dom från en tysk domstol som vägrade att tillämpa unionslagstiftningen om fri rörlighet i fråga om framställaren som var tredjelandsmedborgare och maka till en medborgare med dubbelt tyskt/grekiskt medborgarskap när hon flyttade från Grekland till Tyskland. I denna fråga har kommissionen inlett ett EU Pilot-förfarande.

Framställaren anser också att hennes yrkeskvalifikationer, som hon förvärvat i Lettland, borde erkännas i Tyskland eftersom de erkändes i Grekland, där hon arbetade som läkare.

Kommissionen mottog det senaste svaret från Tyskland den 10 september 2014.

I svaret hävdar den tyska regeringen att den nationella domstolens beslut i framställarens ärende, enligt vad de kände till, inte hade överklagats. Mer generellt redogör den emellertid för de åtgärder den redan har vidtagit, och de fortsatta åtgärder som den kommer att vidta, för att se till att beslut i ärenden liknande framställarens kommer att fattas i linje med unionslagstiftningen i fortsättningen.

De tyska myndigheterna bekräftar kommissionens rättsliga förhållningssätt, nämligen att unionslagstiftningen om fri rörlighet gäller i gränsöverskridande situationer, inklusive när en medlemsstats egna medborgare återvänder till den medlemsstaten efter att i praktiken ha utnyttjat den fria rörligheten genom att flytta till en annan medlemsstat. I linje med detta förhållningssätt innehåller den tyska viseringshandboken sedan sommaren 2013 bestämmelser som ska garantera att unionslagstiftningen om fri rörlighet kan tillämpas i fråga om viseringar för personer som är tredjelandsmedborgare och familjemedlemmar till en unionsmedborgare med dubbelt medborgarskap om unionsmedborgaren i praktiken har utnyttjat den fria rörligheten.

Dessutom får kommissionen veta att ändringar liknande dem som införts i den tyska viseringshandboken kommer att läggas fram under 2015 beträffande de allmänna administrativa föreskrifterna för lagen om fri rörlighet. Genom ändringarna ska även säkerställas att sådana familjemedlemmars uppehållsrätt i Tyskland regleras genom unionslagstiftningen om fri rörligheter om den berörda unionsmedborgaren i praktiken har utnyttjat den fria rörligheten.

Att döma av de uppgifter som kommissionen har tillgång till tycks direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer vara tillämpligt när det gäller erkännandet av framställarens kvalifikationer. Framställaren förvärvade sina yrkeskvalifikationer i en medlemsstat, Lettland, och omfattas dessutom av direktiv 2005/36/EG i egenskap av familjemedlem till en unionsmedborgare i enlighet med direktiv 2004/38/EG. Därför ska de tyska myndigheterna bedöma hennes ansökan utifrån direktivet.

Enligt artikel 51.2 i direktiv 2005/36/EG ska ett vederbörligen motiverat beslut fattas av de behöriga myndigheterna i Tyskland inom tre månader efter det att den fullständiga ansökan inkom. Denna tidsfrist kan förlängas med en månad i vissa fall som anges i direktivet. Det nationella beslutet eller underlåtenhet att meddela beslut inom denna föreskrivna tid kan överklagas hos domstol enligt nationell rätt.

Slutsats

Att döma av de uppgifter som inkommit tycks Tyskland, till följd av det EU Pilot-förfarande som kommissionen inlett, redan ha vidtagit åtgärder för att se till att unionsmedborgare med dubbelt medborgarskap som i praktiken utnyttjar den fria rörligheten kommer att kunna omfattas av de regler om familjeåterforening som fastställs i unionslagstiftningen i fråga om inresa i Tyskland. Under 2015 planerar man att vidta ytterligare åtgärder beträffande dessa personers uppehållsrätt i Tyskland. Därigenom bör det säkerställas att unionslagstiftningen tillämpas på ett korrekt sätt i fall liknande framställarens. Kommissionen kommer att fortsätta att bevaka denna viktiga fråga.

Om framställaren stöter på ytterligare problem när det gäller erkännandet av hennes yrkeskvalifikationer kan hon överklaga de beslut som fattats av de behöriga myndigheterna i Tyskland vart och ett för sig.